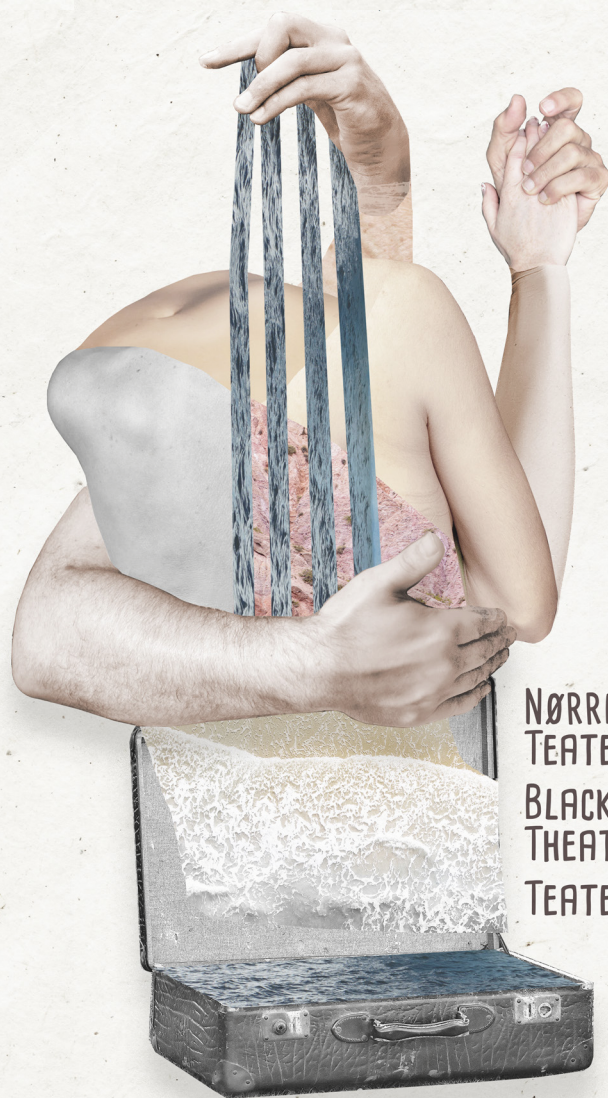

TANGO

NØRREGAARDS
TEATER
BLACK BOX
THEATRE
TEATER 0

Undervisningsmateriale

4. - 6. klasse

Om forestillingen

Tango er en historie om en dansk udvandrers utrolige skæbne.

En mand prøver at få brikkerne i familiens historie til at falde på plads. Hvem var hans oldefar? Hvorfor talte familien aldrig om ham? Og hvad skete der egentlig med ham, da han forsvandt i Argentina?

En Argentinsk tangoguitarist og en dansk skuespiller mødes og fortæller med ord, musik og billeder en historie om en oldefar, som man nok kunne lære noget af. Hvis man tør!

Tango er en musikalsk og eventyrlig fortælling for alle fra 10 år. Forestillingen er produceret i samarbejde mellem Nørregaards Teater, Black Box Theatre og Teater O.

Medvirkende: Alejandro Sancho og : Lars Dammark

Instruktør: Asta Kamma August

Dramatiker: Lars Dammark

Scenograf: Carsten Wittrock

Dramaturg: Anne Majgaard Basse

Komponist: Alejandro Sancho

Kostumer: Birgitte Nisbeth

Lysdesigner og teknik: Mik Manley Andersson

Billedbehandling: Ole Højer Hansen

Værksted: Ole Funch

Plakat: Mette Dahlquist

Om undervisningsmaterialet

Som kunstnerisk oplevelse kan en teaterforestilling sagtens stå alene. Men en fælles teateroplevelse giver samtidig mulighed for et anderledes fagligt forløb, hvor I kan udnytte teatrets særlige rum og virkemidler til at styrke elevernes faglige, æstetiske og sociale kompetencer. Derfor har vi udarbejdet dette undervisningsmateriale, der lægger op til at give teateroplevelsen plads uden for teatersalen.

Hensigten med undervisningsmaterialet er først og fremmest at vække elevernes nysgerrighed og kritiske refleksion omkring forestillingen og dens tematikker. Derfor forholder materialet sig åbent og spørgende, og der gives ingen korrekte svar eller facitliste.

Opgaverne er udviklet med henblik på grundskolens mellemtrin og med udgangspunkt i folkeskolens Fælles Mål for dansk, billedkunst og historie. Ofte er opgaverne udarbejdet således, at du som underviser kan skrue op og ned for niveauet, så det passer til dine elever.

Undervisningsmaterialet indeholder både før- og efteropgaver, og de er enten mærket "lærervejledning" eller "opgaveark". Dem, der er mærket "lærervejledning" er lærerstyrede aktiviteter, og i opgavebeskrivelsen forklares det, hvordan du som lærer kan gennemføre øvelsen. Opgaver, der er mærket "opgaveark" er mere elevstyrede aktiviteter og er lige til at printe og udlevere.

Før I skal i teatret, lærervejledning

Inden I skal i teatret og se Tango, kan I arbejde med elevernes forventninger til teateroplevelsen og til forestillingen. I kan således åbne op for og give bedre betingelser for den kunstneriske oplevelse.

Formålet med tegneøvelsen nedenfor er at aktivere elevernes viden om og forventninger til det at gå i teatret, mens opgavearket på næste side giver eleverne mulighed for at danne deres egne forventninger til, hvad forestillingen handler om.

TEGNEØVELSE: ASSOCIATIONER

I skal bruge: Papir og noget at tegne med

- Bed eleverne om hver især at tegne det, de tænker på, når du siger: "Teater".
- Hæng alle tegningerne op et sted i klassen.
- Opsamling: Med udgangspunkt i tegningerne kan I snakke om, hvad der er særligt ved teatret. Skriv eventuelt nøgleord som fx skuespiller, publikum, scene og scenografi, rekvisit, replik osv. op på tavlen.
- Spørg eventuelt også, om der er nogen, der har været i teatret før. Kan de huske, hvad forestillingen hed, og hvad den handlede om? Hvordan oplevede de det at være i teatret?

Før I skal i teatret, opgaveark

I skal snart i teatret og se en forestilling, der hedder Tango. Hvad mon den handler om?

GRUPPEARBEJDE: MEDDIGTNING

- Find papir og noget at skrive/tegne med frem.
- Nedenfor ser I nogle ord, som alle har noget at gøre med handlingen i Tango.
- I skal nu skriv en lille historie eller lave en tegneserie, hvor I bruger alle ordene fra boksen.

OLDEFAR	TANGO
	SKIB
DANSESKOLE	KÆRLIGHED
	ARGENTINA
DRØM	
	KUFFERT
	BREV

Teateroplevelser, lærervejledning

I har været i teatret og set forestillingen Tango. De fleste forestillinger har et indhold, men en teateroplevelse er mere end bare det. Det er også en social og sanselig oplevelse, og det er netop den totale, kunstneriske oplevelse, I nu skal arbejde med.

Formålet med øvelsen er at give plads til hele teateroplevelsen ved at give den enkelte elev mulighed for at reflektere over og give udtryk for sin personlige, kunstneriske oplevelse samt at få indblik i, at andre måske har oplevet noget andet. Med øvelsen spørger du eleverne, hvad den vigtigste oplevelse var for dem hver især. Herved opdager du måske, at også lyd og lys eller kammeraternes hvisken var vigtige.

Det gør ikke oplevelsen af selve forestillingen mindre men viser blot, at eleverne har en kompleks forståelse af teateroplevelsen. Rigdommen i de forskellige oplevelser er værd at holde fast i, og det er netop det, øvelsen understøtter.

Øvelsen er udviklet af Louise Ejgod Hansen, Pernille Welent Sørensen og Tine Eibye. Læs mere på www.scenet.dk/teateroplevelser

ØVELSE: TEATEROplevelser

I skal bruge: Papir og noget at tegne med

- Start eventuelt med lidt fysisk opvarmning. Det giver god energi og klarer tankerne inden øvelsen.
- Fortæl eleverne, at de skal tænke tilbage på forestillingen og det, de oplevede i teatret. De skal tænke på det, som de oplevede som vigtigt. Det, som gjorde mest indtryk på dem.
- Bed dem om at tegne det, de kommer til at tænke på. De må gerne tegne flere tegninger.
- Lad dem tegne i stilhed de første 10 minutter. Du kan spille noget afslapningsmusik imens, fordi det kan hjælpe med at skabe bedre koncentration.
- Efter 10 minutter kan eleverne begynde at snakke med hinanden om det, de tegner. På den måde får eleverne mulighed for at supplere deres visuelle fremstilling af teateroplevelsen med en sproglig. Gå selv rundt mellem eleverne og spørg ind til deres tegninger.
- Eleverne færdiggør deres tegninger og vælger den, der bedst fremstiller deres teateroplevelse. Hæng tegningerne op i klassen, og giv eleverne tid til at kigge på hinandens tegninger.

Refleksionsspørgsmål, lærervejledning

I Tango møder vi en mand, der prøver at få brikkerne i familiens historie til at falde på plads. Hvem var hans oldefar? Hvorfor talte familien aldrig om ham? og hvad skete der egentlig med ham, da han forsvandt i Argentina?

Refleksionsspørgsmålene kan bruges til at få hul på en snak om forestillingen og elevernes umiddelbare tanker og reaktioner samt afklare eventuelle tvivl, eleverne måtte have omkring forestillingens handling. I kan tage alle spørgsmålene fra en ende eller se, hvor snakken bringer jer hen.

SPØRGSMÅL: Hvem er Alejandro?
Hvor kommer han fra? Hvorfor dukker han lige pludselig op?

SPØRGSMÅL: Hvorfor har de aldrig talt om oldefaren i mandens familie?

SPØRGSMÅL: Da manden læser oldefarens brev op, siger Alejandro: "Wow, det kræver mod at være ærlig; at gå efter det, man elsker".

- Hvad mener han med det?
- Hvorfor kræver det mod at være ærlig og gå efter, man elsker?

SPØRGSMÅL: På et tidspunkt bygger manden en hule, hvor han kan gemme sig. Man hører nogen sige: "Det ser så grimt ud, når han danser!" og "Det ville være nemmere at holde af ham, hvis han var mere normal".

- Hvem tror I, det er, der siger sådan? Hvorfor siger de det?
- Hvordan tror I, han har det med, at nogen siger sådan til ham?

SPØRGSMÅL: Hvorfor tager oldefaren ikke til Tandil, som han havde lovet oldemoren? Hvorfor hæver han forlovelsen?

SPØRGSMÅL: Hvorfor danser de ikke i mandens familie?

SPØRGSMÅL: På et tidspunkt siger Alejandro, at manden ligner sin oldefar mere og mere, fordi han har et særligt lys i øjnene.

- Hvad er det for et lys, Alejandro snakker om?
- Hvorfor får manden dette lys i øjnene?

Alejandro siger også, at oldefarens lys ville være blevet slukket, hvis han var taget tilbage til Danmark.

- Hvad mener han med det?

Teaterrummet, lærervejledning

At se en teaterforestilling er anderledes end at se en film, for teater kræver noget helt særligt af sit publikum. I teatret må vi bruge vores fantasi til at forestille os, at vi er der, hvor skuespillerne siger, vi er. Udover scenografien bruger skuespillerne forskellige hjælpemidler som rekvisitter, kostumer, lys og lyd til at fortælle historien og vise os, hvor den udspiller sig.

GRUPPEARBEJDE: SCENOGRAFIEN

I skal bruge: 5 stk. A3-ark og tuscher i flere farver

- Skriv "Scenografi" på det ene A3-ark, "Rekvisitter" på et andet, "Kostumer" på et tredje, "Lys" på et fjerde, og "Lyd" på det sidste.
- Hæng de fem A3-ark op i klassen, så der er god plads omkring dem.
- Inddel eleverne i 5 grupper og fordel grupperne ved de fem ark.
- Vær sikker på, at alle ved, hvad de ord, der står på A3-arkene, betyder.
- Giv nu grupperne 10 minutter til at skrive eller tegne alt det, de kan huske fra forestillingen om det, der står på deres A3-ark.
- Opsamling: Lad grupperne fremlægge det, de har skrevet og tegnet. Resten af klassen kan kommentere og supplere med det, de selv husker fra forestillingen.

TEGNEØVELSE: BILLEDER I HOVEDET

I skal bruge: Papir og tuscher/farver

Spørgsmål, du kan stille...

- Hvor tror I, vi er henne, i starten af forestillingen?
- Hvilke steder kommer vi forbi i løbet af historien?
- Hvilke teknikker bruger skuespillerne til at "skabe" de forskellige steder?
- Hvordan bliver rekvisitterne brugt?
- Lagde I mærke til, hvordan lyd og lys bliver brugt? Hvilken effekt giver det?

- I løbet af historie kommer vi forbi en masse steder. Spørg eleverne, hvor mange af stederne, de kan huske?
- Bed eleverne hver især vælge ét af de steder. De skal nu tegne det sted, som de forestiller sig, at det ser ud. Opfordr dem til at få så mange detaljer med som muligt.
- Lav en udstilling med alle jeres tegninger og snak om, hvad der gav dem de billeder i hovedet.

Dramaøvelse, lærervejledning

Med dramaøvelsen får I mulighed for at grave ned i og fortolke forestillingens tematikker på en aktiv måde. Eleverne skal bruge deres krop til at udtrykke forskellige stemninger og tematikker fra forestillingen. De skal med andre ord fortælle historier uden ord.

ØVELSE: FIGURER MED KROPPEN

I skal bruge: God plads

- Start eventuelt med lidt fysisk opvarmning. Det giver god energi og klarer tankerne inden øvelsen.
- Inddel klassen i mindre grupper på 4-5 elever.
- Grupperne skal nu lave en figur med deres kroppe, hvor de udtrykker en tematik fra forestillingen (se boks for forslag). Du kan vælge at give alle grupper den samme tematik eller forskellige.
- Fortæl eleverne, at deres figurer ikke må snakke eller røre sig. Alle skal stå helt stille.
- Giv grupperne tid til at udforme og øve deres figurer.
- Når grupperne er klar, viser de deres figurer for resten af klassen. Lad de andre elever gætte på, hvad figuren forestiller, og hvad der sker, før gruppen får lov til selv at forklare. Snak også om, hvordan tematikkerne kommer til udtryk i forestillingen.
- Gentag eventuelt med flere runder og tematikker.

Forslag til tematikker ...

- Kærlighed
- Familie
- Venskab
- Svigt
- Savn
- Drøm
- Konflikt
- Migration
- Osv.

Verdenskortet, lærervejledning

I forestillingen møder vi en mand, der fortæller historien om sin oldefar, der for over 100 år siden rejste til Argentina for at bosætte sig der. Allerede dengang forlod mennesker deres hjem for at rejse ud og skabe sig et liv andre steder i verden. I dag lever vi i den grad i en globaliseret verden, hvor mennesker, sprog og kulturer spreder sig langt ud over nationalstaternes grænser. Vi spiser burgere og pizza, fejrer Halloween og synger med på "Last Christmas". I din klasse sidder der måske elever, der har rødder og familie i andre lande.

ØVELSE: VERDENSKORTET

Formålet med øvelsen er at illustrere, hvordan verden hænger sammen, og at vi hver dag bruger og forholder os til resten af verden.

I skal bruge: God plads

- Start eventuelt med lidt fysisk opvarmning. Det giver god energi og klarer tankerne inden øvelsen.
- I skal op og stå og forestille jer, at der ligger et stort, usynligt verdenskort på gulvet, og at I står ovenpå kortet.
- Udpeg verdenshjørnerne og vis eventuelt, hvor Danmark ligger.
- Du skal nu stille eleverne en række spørgsmål og bede dem svare på spørgsmålene ved at stille sig et sted på verdenskortet. Måske de skal have hjælp til at finde de forskellige lande.
- Efter hvert spørgsmål spørger du ind til, hvor eleverne står, og hvorfor de står netop der.
- Opsamling: Eleverne har sikkert flyttet sig rigtig meget rundt på verdenskortet og på den måde "besøgt" mange forskellige lande. Det viser, at de ved en masse om verden, og at de bruger verden. Vi er forbundet på tværs af grænser.

Forslag til spørgsmål...

- Hvor vil I allerhelst rejse hen i verden?
- Hvor er jeres trøje produceret?
- Hvor stammer jeres yndlingsret fra?
- Tænk på den seneste film, I har set. Hvor er den produceret?
- Hvilket land har I senest besøgt?
- Hvor i verden stammer jeres familie fra?
- Har I venner eller familie i andre lande? Hvor?
- Hvor i verden er der mest konflikt lige nu?
- Hvor vil I gerne bo, når I bliver voksne?

Udvandring og indvandring, opgaveark

I årene 1870-1920 udvandrer ca. 350.000 mennesker fra Danmark for at bosætte sig andre steder i verden. Det er omkring en tiendedel af Danmarks befolkning på den tid og dobbelt så mange, som der bor i Odense i dag. Fra hele Europa udvandrer hele 52 millioner mennesker i denne periode.

Langt størstedelen af udvandrerne tilhører den fattige underklasse på landet. De er husmænd, der ejer meget lidt eller ingen jord, tjenestefolk eller fæstebønder, som ikke ejer men lejer et stykke jord af godsejerne. Udvandrerne rejser ud i verden med drømmen om at skabe sig et bedre liv. De fleste af de danske udvandrere tager til USA eller Canada, men ca. 13.000 tager til Argentina ligesom oldefaren i Tango.

Et skib, der forlader Danmark, mens venner og familie vinker farvel på kajen

Mange af de danskere, der tager til Argentina, bosætter sig i og omkring byen Tandil, der ligger ca. 300 km. sydøst for hovedstaden, Buenos Aires. I Tandil bygger udvandrerne danske kirker og skoler og opretter danske idrætsforeninger. De gør alt, hvad de kan, for at bevare den danske kultur. De gifter sig med hinanden og blander sig ikke med resten af det argentinske samfund.

En skole som dem, danske udvandrere byggede i Argentina

I dag bor der ca. 50.000 efterkommere af dansk afstamning i og omkring Tandil. Efterhånden som tiden er gået, og der ikke er kommet flere udvandrere fra Danmark, har indbyggerne i Tandil blandet sig mere og mere med argentinerne. Der er dog stadig nogen, der snakker dansk, og man holder fortsat fast i de danske traditioner. Man mødes og ser Dronningens nytårstale og holder jul som i Danmark. Man fejrer også både Mortens-aften og Sankt Hans, som dog kaldes San-Juan.

SPØRGSMÅL: Hvorfor tror I, de danske udvandrere og deres efterkommere holder fast i det danske sprog og de danske traditioner?

(Fortsættes næste side)

I dag går menneskestrømmen ikke længere *ud* af Europa. I 2016 kom der derimod ca. 2 millioner mennesker *til* Europa og ca. 80.000 til Danmark. I Danmark bor der i dag ca. 800.000 indvandrere eller efterkommere af indvandrere.

SPØRGSMÅL: Hvor kommer indvandrerne fra?
Hvorfor kommer de til Europa og Danmark?

Mange snakker om, at dem, der kommer til Danmark, skal integrere sig og tage det danske sprog og de danske traditioner til sig. Men ligesom de danske udvandrere tog det danske sprog og danske traditioner med sig til Argentina, har dem, der kommer til Danmark, også et sprog og traditioner med sig fra deres hjemland.

SPØRGSMÅL:

- Hvilke traditioner kender I, som stammer fra udlandet? Har I selv nogle traditioner, eller fejrer I højtider, som stammer fra udlandet?
- Skal man tale dansk, når man bor i Danmark? Må man tale andre sprog?
- Skal man fejre danske højtider og have danske traditioner, når man bor i Danmark? Må man godt fejre andre højtider og have andre traditioner?

HVIS I VIL VIDE MERE OM DE DANSKE UDVANDRERE...

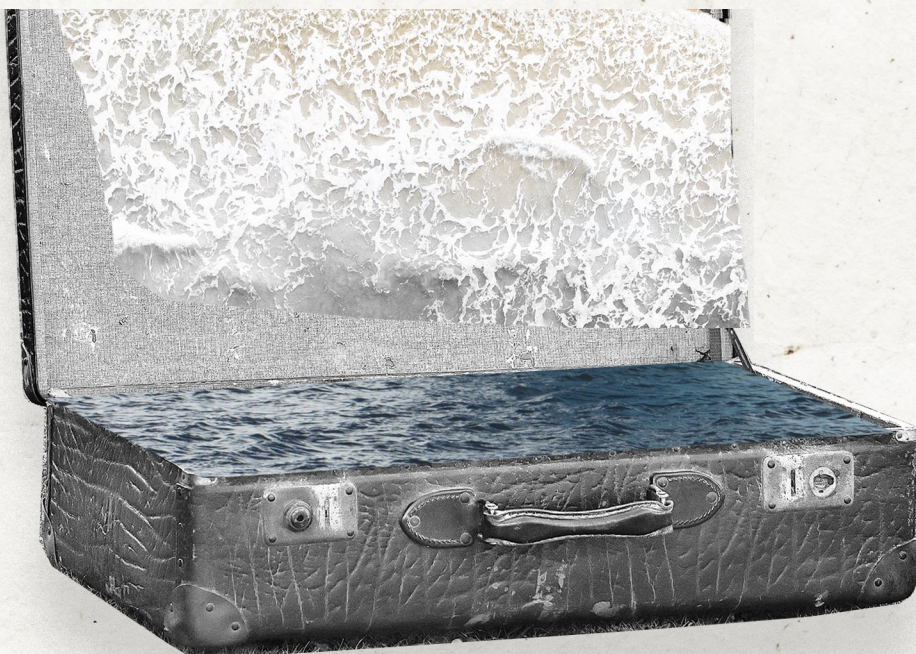
- ARTIKEL "Da danskerne udvandrede": <https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/udvandrerne>
- HJEMMESIDE om udvandrerne til USA: <https://danishimmigrants.weebly.com/immigrants-from-denmark6.html>
- UDVANDRERARKIVET, hvor man bl.a. kan læse breve: fra udvandrerne til deres familie i Danmark: <http://www.udvandrerarkivet.dk/forside/>
- FORSKNINGSPROJEKT, der undersøger det danske sprog blandt udvandrerne og deres efterkommere: <https://danskestemmer.ku.dk/>
- ARTIKEL om de danske samfund i Argentina: <http://nyheder.tv2.dk/udland/2018-12-25-i-mere-end-100-aar-har-der-boet-danskere-i-kolonier-i-argentina-tv-2-har-vaeret>
- BOG: Sønnichsen, Ole. 2016. Rejsen til Amerika. Fortællingen om de danske udvandrere. København: Gyldendal.
- BOG: Breve hjem – fra danske udvandrere 1850-1950 (2003). København: Forum

Hvis det var dig..., opgaveark

I forestillingen vælger oldefaren, Elias, at hæve forlovelsen med oldemoren, Elva, derhjemme og blive i Argentinas hovedstad, Buenos Aires, hvor han gifter sig med Maria Rosita og åbner en tangodanseskole. Han skriver et brev til Elva, hvor han forklarer, hvorfor han ikke kan gifte sig med hende, og hvorfor han vil blive i Buenos Aires i stedet for at tage til Tandil, som de havde aftalt.

SKRIVEØVELSE: SKRIV ET BREV

- Find papir og noget at skrive med frem
- Forestil dig, at du er rejst ud i verden, og at du nu har besluttet dig for ikke at vende hjem til Danmark igen.
- Skriv et brev til én hjemme i Danmark, hvor du fortæller, hvor du er henne i verden, hvordan man lever der, og hvorfor du har valgt at blive.

Anmeld forestillingen, opgaveark

En anmeldelse er en personlig vurdering af en bog, en teaterforestilling, en restaurant eller en anden form for kulturel begivenhed. I en anmeldelse er det en god ide først at give en kort beskrivelse eller resumé af det, der skal anmeldes, og derefter ens personlige vurdering. Det er vigtigt, at man begrundet sin vurdering og forklarer, hvorfor man fandt det anmeldte godt eller dårligt, sjovt eller kedeligt, interessant eller uvedkommende osv.

SKRIVEØVELSE: ANMELD FORESTILLINGEN

- Find papir og noget at skrive med frem
- Skriv en anmeldelse af Tango.
- Ideer: Hvad handler Tango om? Hvad er godt/interessant ved forestillingen? Hvorfor er det godt? Hvad er dårligt ved forestillingen? Hvorfor er det dårligt? Hvorfor skal andre gå ind og se Tango?

